

Marianne Rots
17.30 - 18.00

Rein Steures
Moderator

Van het concert der genen krijgt niemand een program

Prof. dr. M.G. Rots, hoogleraar Moleculaire Epigenetica, Universitair Medisch Centrum Groningen

In al onze cellen zit erfelijk materiaal. In dit erfelijke materiaal zitten elementen die de blauwdruk voor eiwitten bevatten: de genen. Deze stukjes DNA maken niet altijd evenveel eiwitten: sommige genen zijn stil, anderen schreeuwen luid. Dit "concert" verschilt per celtipe (een niercel heeft een andere set genen aan staan dan een levercel). Daarnaast reageert het concert op invloeden van buitenaf en verandert het tijdens ons leven. Zo krijgen we rimpels omdat een huidelastisch eiwit minder wordt gemaakt en worden we grijs omdat er minder haarpigment wordt aangemaakt. Maar ook in ziekten zijn genen vaak onterecht tot zwijgen gebracht of staan juist ongepast heel hard te schreeuwen. Prof. dr. Marianne Rots zal in haar lezing uitleggen hoe dit concert gedirigeerd wordt (epigenetica) en hoe we deze inzichten mogelijk kunnen benutten om Healthy Ageing te bevorderen.

Nederlandse Vereniging
voor Parodontologie

Rein Steures studeerde af in 1971 aan de Universiteit van Amsterdam. Van 1972 tot 1993 werkte hij in de algemene praktijk in Tilburg en was tevens werkzaam van 1973 tot 1986 als wetenschappelijk medewerker bij de Vakgroep Cariologie, Endodontologie en Pedodontologie aan de Universiteit van Amsterdam (U.v.A.). Van 1992 tot 2012 als Parodontoloog NVvP in de praktijk voor Parodontologie Tilburg en van 1991 tot 2000 als docent Post Academisch Onderwijs Parodontologie in het Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam (ACTA). Van 1995 tot 2005 werkte hij als Parodontoloog in de Praktijk voor Parodontologie in Breda en van 2000 tot op heden is hij docent bij het Centrum Onderwijs Parodontologie in Tilburg.

Publieksacademie **Hollandse meesters:** over de kunst van

het ouder worden

NVvP-publieksacademie 2014

Hollandse meesters: over de kunst van

het ouder worden

Sprekers

- Andrea Maier
- Wijnand Teeuw
- Marianne Rots

27-11-2014
Wageningen

Nederlandse Vereniging
voor Parodontologie

Het aantal ouderen in ons land neemt in versneld tempo toe. Volgens de CBS Bevolkingsprognose stijgt het aantal 65/79-jarigen tot 4.7 miljoen in 2041. Dat betekent nogal wat voor de gezondheidszorg.

De Nederlandse Vereniging voor Parodontologie (NVvP) organiseert op de vooravond van haar nationale symposium voor o.a. tandartsen, mondhygiënisten en huisartsen, speciaal voor het publiek een lezing waarbij de invloed van veroudering op het lichaam door drie toponderzoekers uit Nederland wordt besproken.

“Ouderdom komt met gebreken” wordt als vanzelfsprekend vaak genoemd bij het proces van veroudering. Bij de een is het ouder worden duidelijk merkbaar en zichtbaar, terwijl bij de ander veroudering minder grip lijkt te hebben op lijf en leden. Welke relatie is er tussen het ouder worden, leefwijze (lifestyle) en de gezondheid, waaronder die van het parodontium: de weefsels rondom tanden en kiezen? Wat voor invloed heeft de tand des tijds?

Tijdens deze NVvP-publieksacademie bespreekt hoogleraar interne geneeskunde **Andrea Maier** welke invloed de veroudering op de weefsels in het lichaam heeft. **Wijnand Teeuw**, bioloog/tandarts-parodontoloog, spreekt over de verbinding tussen veroudering, algemeen medische problemen en parodontitis (ontsteking van het tandvlees waarbij het steunweefsel van tanden en kiezen is aangetast). Tenslotte zal **Marianne Rots**, hoogleraar gespecialiseerd in epigenetica, verklaren hoe lifestyle en veroudering de genetische aanleg en vooral de uiting van onze genen beïnvloeden

Programma 27-11-2014

- 15.45 ontvangst
Moderator: Rein Steures
- 16.00-16.30 **Andrea Maier**
Veroudering en haar geheimen
- 16.30-17.00 **Wijnand Teeuw**
Ouderdom: zorgen voor een goede (mond)gezondheid
- 17.00-17.30 koffiepauze
- 17.30-18.00 **Marianne Rots**
Van het concert der genen krijgt niemand een program

Locatie

De grote Capitulatiezaal van hotel De Wereld, 5 mei plein 1, Wageningen

Inschrijvingen

Deelname is gratis maar u dient wel de inschrijffkaart ingevuld op te sturen. Ook kunt u zichzelf aanmelden door een bericht te sturen naar NVvP t.a.v. Publieksacademie, Antwoordnummer 1580, 1620 WE Avenhorn. Of mail naar secretariaat@nvvp.org. Geef daarbij aan met hoeveel personen u van plan bent te komen, inclusief NAW-gegevens.

Voor deze bijeenkomst zijn maximaal 75 plaatsen beschikbaar. Inschrijving vindt plaats op volgorde van aanmelding.

Andrea Maier
16.00 - 16.30

Wijnand Teeuw
16.30 - 17.00

Veroudering en haar geheimen

Prof. dr. Andrea B. Maier,
VU medisch centrum

In de afgelopen eeuwen heeft de levensverwachting grote sprongen gemaakt. Wij hebben de omgeving waarin we leven zo goed aangepast dat de kwaliteit van leven sterk gestegen is. De klinische praktijk leert dat ziekten zich op hogere leeftijd vaak anders gedragen dan op jongere leeftijd. Dit vergt dus selectieve toepassing van medische interventies. Het bepalen van de 'biologische leeftijd' van individuen helpt hierbij.

Veroudering is de grootste risicofactor voor leeftijd gerelateerde ziekte, maar wordt niet als zodanig benaderd. Veroudering op zich zelf kan gezien worden als een 'ziekte'. Een 'ziekte' die wij nog moeilijk in maat en getal kunnen uitdrukken. Wij kunnen haar nog niet genezen, maar wel vertragen; momenteel doen wij dit door leefstijl-aanpassingen, zoals gezonde voeding, niet roken en voldoende bewegen. Dit is echter niet voldoende. De zoektocht is begonnen naar de mechanismen die het verouderingsproces vertragen, stoppen of zelfs terugdraaien.

Ouderdom: Zorgen voor een goede (mond)gezondheid

Wijnand J. Teeuw,
parodontoloog NVvP

U kent allemaal wel het gezegde dat ouderdom met gebreken komt. Dit willen we zolang mogelijk uitstellen, maar dat lukt niet altijd. Deze gebreken kunnen zich ook in de mond voordoen, met soms als gevolg dat we tanden en kiezen verliezen. Er kan opluchting zijn als we afscheid kunnen nemen van een pijnlijke kies, maar als we meerdere kiezen verliezen kan dit gevolgen hebben voor niet alleen de schoonheid, maar ook de functie van ons gebit. Een van de redenen dat we tanden en kiezen kwijtraken is het feit dat het fundament van de tanden en kiezen gedurende het ouder worden aangetast raakt en aan vele invloeden bloot staat. Om dit te voorkomen is ons geleerd dat we goed moeten poetsen, maar vandaag de dag weten we dat dit niet altijd voldoende is. De gezondheid van ons hele lichaam blijkt ook een belangrijke invloed op de gezondheid van onszelf te hebben. Maar daarmee hebben we nog niet alles gezegd: een gezonde mond is ook van groot belang om de rest van uw lichaam gezond te houden! Met andere woorden: om er voor te zorgen dat u zo lang mogelijk van uw eigen tanden kunt genieten, is het noodzakelijk om zowel goed voor uw lichaam als voor uw mond te zorgen. Deze twee hebben meer met elkaar te maken dan u denkt!